

FINANSDEPARTEMENTET

Pressehefte

Endringer i statsbudsjettet for 2006

Pressemeldinger fra Finansdepartementet i forbindelse med
Regjeringens forslag til endringer i statsbudsjettet for 2006

**DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT**

Innhold

Dette presseheftet inneholder Finansdepartementets pressemeldinger i forbindelse med Flertallsregjeringens forslag til endringer i statsbudsjettet for 2006

Se også budsjettportalen *www.statsbudsjettet.dep.no*

Finansminister Kristin Halvorsen:	
- Et budsjett for mer velferd og bedre fordeling	Side 4
Flertallsregjeringens forslag til endringer i statsbudsjettet for 2006	Side 7
Regjeringens forslag til skatte- og avgiftsopplegg for 2006	Side 13
Skattemessige tilpasninger til endringer i regnskapsloven	Side 20
Endring i overgangsregel E – arveavgiftsgrunnlaget for vederlagsaksjer overdratt i 2005	Side 21

Statsbudsjettet på Internett:

<http://www.statsbudsjettet.dep.no>

<http://odin.dep.no/fin/>

Pressemeldinger på Internett:

http://www.statsbudsjettet.dep.no/2006_tilleggsproposisjon/pressestoff.asp

<http://odin.dep.no/fin/norsk/aktuelt/presserter/pressem/>

Press Releases on the Internet:

http://www.statsbudsjettet.dep.no/2006_tilleggsproposisjon/english.asp

<http://odin.dep.no/fin/engelsk/aktuelt/>

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Pressemelding

Nr.: 83/2005

Dato: 10.11.05

Kontaktperson: Runar Malkenes, telefon 22 24 41 09 / mobil 95 21 42 83, Frank Vatne, telefon 22 24 41 31 / mobil 91 33 57 02

Finansminister Kristin Halvorsen:

- Et budsjett for mer velferd og bedre fordeling

- Flertallsregjeringen omfordeler om lag 8.1 milliarder kroner sammenlignet med forslaget fra Bondevik II og sørger for en mer rettferdig fordeling. Vi øker skatte- og avgiftsinntektene for å styrke velferdsordningene og det offentlige tjenestetilbudet.

- Hovedprioriteringene er økte inntekter til kommunesektoren, redusert foreldrebetaling i barnehagene, økte bevilgninger til å bekjempe fattigdom og flere arbeidsmarkedstiltak. Vernet for arbeidstakere styrkes. Samlet gir dette en mer rettferdig fordeling, sier finansminister Kristin Halvorsen.

Innenfor det samme strukturelle, oljekorrigerede budsjettunderskuddet som i budsjettforslaget fra Bondevik II-regjeringen, foreslås det nye utgiftsøkninger på om lag 8,1 milliarder kroner. Handlingsrommet i budsjettpolitikken er i hovedsak skaffet til veie gjennom å reversere skattelettelsen foreslått av Bondevik II-regjeringen, samt at påløpte skatter og avgifter foreslås økt med 3 milliarder kroner sammenlignet med 2005. Videre er utgiftsanslagene på regelstyrte ordninger satt ned med til sammen 1,2 milliarder kroner som følge av ny informasjon etter at St.prp. nr. 1 (2005-2006) ble lagt fram.

Regjeringens budsjettforslag for 2006 innebærer et *kraftig inntektsløft for kommunene*. Det gir økt handlefrihet til å løse viktige velferdsoppgaver og utfordringer på skolesektoren. Regjeringens budsjettforslag innebærer en reell vekst i kommunesektorens inntekter i 2006 på anslagsvis 7,5 milliarder kroner, eller 3⅓ prosent. Den reelle veksten i de frie inntektene anslås til 5,7 milliarder kroner, tilsvarende vel 3½ prosent. Sammenlignet med Bondevik II – regjeringens forslag økes

kommunenes frie inntekter med 3,8 milliarder kroner.

Regjeringen foreslår at *maksimalprisen for en heltids barnehageplass reduseres* til 2 250 kroner per måned (24 750 kroner pr. år) fra 1. januar 2006. Videre legger Regjeringen til rette for en kapasitetsvekst i barnehagesektoren på vel 11 000 heltidsplasser i 2006. Dette er et betydelig skritt for å nå Regjeringens mål om full barnehagedekning, med høy kvalitet og til lav foreldrebetaling. Bevilgningene til barnehager foreslås økt med vel 1,3 milliarder kroner i forhold til forrige regjerings forslag. Dette betyr at bevilgningene til barnehager i 2006 vil være om lag 3 milliarder kroner høyere nominelt enn i saldert budsjett 2005. Dette er den største økningen i bevilgninger til barnehager noensinne.

Regjeringen foreslår flere nye tiltak for å *styrke innsatsen mot fattigdom*. Disse tiltakene omfatter flere departementers ansvarsområder og utgjør samlet om lag 500 millioner kroner. Blant annet øker barnetillegget for mottakere av attføringspenger og rehabiliteringspenger med forsørgeransvar. Videre foreslås det 100 millioner kroner til bedre integrering av innvandrere. Det foreslås også flere tiltak for å bedre tjenestetilbudet til rusmisbrukere, og bostøtteordningen heves med 10 000 kroner i storbyene. Tjenestetilbudet for innsatte i fengslene bedres også.

Kampen mot arbeidsledighet og for inkludering i arbeidslivet intensiveres. Regjeringen vil føre en *mer aktiv arbeidsmarkedspolitikk*, og foreslår 217 millioner kroner mer enn Regjeringen Bondevik II til arbeidsmarkedstiltak. Dette gir rom for vel 2 000 flere tiltaksplasser neste år. Innsats for ungdom og langtidsledige skal styrkes. Regjeringen øker innsatsen overfor innvandrere som trenger hjelp til å komme i jobb. Det tilføres 20 millioner kroner til Aetat for å trappe opp arbeidsmarkedstiltakene.

Regjeringen vil *bedre de økonomiske ytelsene for arbeidsledige* ved å reversere flere av de innsparingstiltakene som er gjennomført under Bondevik II-regjeringen. Ferietillegget for dagpengemottakere foreslås derfor gjeninnført med virkning for opptjening fra 1. juli 2006. Retten til dagpenger under permittering utvides til 34 uker. Regjeringen vil også *reversere svekkelser i arbeidstakernes vern* som ble vedtatt i den forrige stortingsperioden. Det fremmes lovforslag som innebærer at en ny arbeidsmiljølov med godt vern av arbeidstakernes rettigheter kan tre i kraft 1. januar 2006. Regjeringen slutter seg heller ikke til den forrige regjeringens forslag til innsparinger i lønnsgarantiordningen. Videre foreslår Regjeringen at ventelønnsordningen i staten videreføres i 2006.

Regjeringen styrker *miljøvernpolitikken* på mange områder. Regjeringen vil samarbeide med utbyggerne av gasskraft om anlegg for CO₂-fangst, og bidra økonomisk til at dette kan gjennomføres så snart som mulig. Nødvendig framdrift i forhold til etablering av fangsannlegg for CO₂ på Kårstø innen 2009 innebærer at prosjekteringsarbeid for utbyggingen også gis høy prioritet i 2006. Det foreslås 20 millioner kroner til oppstart av tidskritiske prosjekter knyttet til CO₂ håndtering og verdikjeden for CO₂.

Andre viktige omprioriteringer i Flertallsregjeringens budsjettforslag er:

- *Økt satsing på samferdsel.* Bevilgningene til investeringer i veg og jernbane styrkes med 267 millioner kroner. I tillegg foreslås det 115 millioner til drift og vedlikehold av veg og jernbane og 50 millioner kroner brukes til rassikring. Regjeringen øker de viktigste rabattsatsene for reiser med riksvegferjene fra 40 prosent til 45 prosent fra 1. mai 2006.
- Regjeringen foreslår en økning på til sammen 170 millioner kroner i kulturbudsjettet, knyttet til *Kulturløftet*.
- *De distriktpolitiske virkemidlene styrkes.* En samlet økning på 120 millioner kroner fordeles på ulike tiltak, herunder kommunale næringsfond og næringsutvikling gjennom Innovasjon Norge.
- Regjeringen øker bevilgningene til *politiet og kriminalomsorgen* med til sammen 121,3 millioner kroner. Bevilgningene til politiet foreslås økt med 87,7 millioner kroner som brukes til en rekke tiltak. Bevilgningen til kriminalomsorgen økes med 33,6 millioner kroner. Dermed øker soningskapasiteten med 45 plasser, og bemanningen styrkes.
- *Refusjonsordningen for sjøfolk* videreføres i første halvår 2006. Fra 1. juli foreslår Regjeringen å utvide gjeldende nettolønnsordning til også å omfatte refusjonsberettigede sjøfolk om bord på konkurranseutsatte skip i NOR. Samtidig foreslår Regjeringen at gjeldende nettolønnsordning for utenriksferjene i NOR avgrenses til å gjelde sikkerhetsbemanningen i henhold til skipenes alarminstruks fra 1. juli 2006.
- For å oppnå en *bedre skjerming for storbrukere av helsetjenester* foreslås egenandelstak II satt ned fra 3 500 kroner til 2 500 kroner i 2006. Ordningen omfatter tjenester som fysioterapi, opptreningsinstitusjoner og klimareiser. Merutgiftene anslås til 50 millioner kroner.

For å kunne styrke de prioriterte områdene, foreslår Regjeringen også enkelte utgiftsreduksjoner. Dette gjelder blant annet kontantstøtteordningen, der regelverket foreslås endret slik at støtten på samme måte som for barnetrygden ikke utbetales den måneden barnet fyller tre år. I tillegg foreslås satsen redusert med nær 10 prosent. Til sammen gir dette en innsparing i bevilgningen til kontantstøtte på vel 330 millioner kroner i forhold til forslaget i Gul bok 2006. Tilskuddene til blant annet frittstående skoler, omstrukturering i Jernbaneverket og til gjennomføring av nasjonale prøver foreslås også redusert. Til sammen utgjør utgiftsreduksjonene, utenom anslagsendringer, vel 0,6 milliarder kroner.

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Pressemelding

Nr.: 84/2005
Dato: 10.11.05
Kontaktpersoner: Nina Bjerkedal, telefon 22 24 45 00/mobil 480 99 684
Knut Moum, telefon 22 24 45 26/mobil 480 99 712

Flertallsregjeringens forslag til endringer i statsbudsjettet for 2006

Oppgangen i norsk økonomi ventes å fortsette neste år og vil trolig bidra til en klar bedring i arbeidsmarkedet. Den økonomiske situasjonen og utsiktene framover tilsier at statsbudsjettet for 2006 ikke bør gi impulser til økt økonomisk aktivitet. Regjeringen legger derfor opp til samme bruk av oljeinntekter i 2006 som foreslått av Bondevik II-regjeringen.

Regjeringen vil føre en ansvarlig og forutsigbar budsjettpolitikk basert på handlingsregelen og i tråd med regjeringserklæringen. Innenfor den samme rammen for bruk av oljeinntekter som den avgåtte regjeringen innfrir vi løftene i regjeringserklæringen om vekst i kommunenes frie inntekter og satsingen på barnehager. Budsjettendringene innebærer også styrket innsats mot fattigdom, mer til arbeidsmarkedstiltak, samferdsel og kultur. De frie inntektene til kommunesektoren økes reelt med 5,7 milliarder kroner i 2006, tilsvarende vel 3 ½ prosent. Det er 3,8 milliarder kroner mer enn i budsjettopplegget til Regjeringen Bondevik II. De viktige satsingene for økt velferd er i hovedsak finansiert ved skatte- og avgiftsøkninger. Skatte- og avgiftsinntektene øker med 3 milliarder kroner påløpt i forhold til 2005.

Det er små endringer i anslagene for den økonomiske utviklingen i forhold til Nasjonalbudsjettet 2006. BNP for Fastlands-Norge anslås å øke med 3,6 prosent i 2005 og 2,5 prosent i 2006. For inneværende år er det en nedjustering på 0,1 prosentpoeng, mens anslaget neste år er oppjustert med 0,1 prosentpoeng. Veksten i privat konsum er justert litt ned, og veksten i offentlig konsum og investeringer er noe oppjustert. Sysselsettingen anslås å øke med 12 000 personer i år og 22 000 personer neste år. I Nasjonalbudsjettet 2006 ble det anslått en sysselsettingsvekst 18 000 personer neste år. Arbeidsledigheten, målt ved AKU, anslås å falle med ½ prosentpoeng neste år, til 4,1 prosent av arbeidstyrken. Med utgangspunkt i de siste ledighetstallene fra Statistisk

sentralbyrå anslås ledigheten i inneværende år til 4,6 prosent av arbeidstyrken, som er 0,1 prosentpoeng høyere enn det Bondevik-regjeringen anslo i Nasjonalbudsjettet 2006.

Budsjettpolitikken for 2006

Hovedtrekkene i Regjeringens forslag til budsjett for 2006 er:

- Budsjettet har et strukturelt, oljekorrigert underskudd på 65,9 milliarder kroner, dvs. samme nivå som foreslått av Regjeringen Bondevik II i Nasjonalbudsjettet 2006. Dette er vel 13 milliarder kroner mer enn forventet realavkastning av kapitalen i Petroleumsfondet ved inngangen til 2006. For inneværende år kan den tilsvarende forskjellen anslås til rundt 22 milliarder kroner. Avstanden mellom underskudd og forventet realavkastning reduseres dermed med om lag med 9 milliarder kroner fra 2005 til 2006.
- Regnet som andel av trend-BNP for Fastlands-Norge er det strukturelle underskuddet uendret fra 2005 til 2006. Budsjettet anslås å være om lag nøytralt i forhold til den økonomiske utviklingen.
- Realveksten i statsbudsjettets underliggende utgifter anslås til drøyt 1½ prosent, regnet i forhold til anslag på regnskap for 2005. Dette er en økning på ¾ prosentpoeng sammenliknet med anslaget i Nasjonalbudsjettet 2006.
- I forhold til 2005 øker skatter og avgifter med 2,2 milliarder kroner bokført og 3,0 milliarder kroner påløpt. Sammenliknet med forslaget til Regjeringen Bondevik II øker skatter og avgifter med 6,4 milliarder kroner bokført og 9,7 milliarder kroner påløpt.
- Statsbudsjettets oljekorrigerte underskudd anslås til 70,8 milliarder kroner.
- Statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten anslås til 328 milliarder kroner. Netto avsetning i Statens petroleumsfond, der overføringen til statsbudsjettet er trukket fra, anslås til 257 milliarder kroner. I tillegg kommer renter og utbytte av kapitalen i fondet. Det samlede overskuddet på statsbudsjettet og i Statens petroleumsfond anslås til i overkant av 316 milliarder kroner.
- Den samlede kapitalen i Statens petroleumsfond ved utgangen av 2005 anslås til 1312 milliarder kroner og ved utgangen av 2006 til 1657 milliarder kroner.

Hovedtall på statsbudsjettet og i Statens petroleumsfond. Mrd. kroner¹⁾

	2005		2006	
	Tillegg nummer 1	Tillegg nummer 1	NB06	Endring
Totale inntekter	862,6	933,9	920,5	13,4
1 Inntekter fra petroleumsvirksomhet.....	306,3	348,3	348,4	-0,1
1.1 Skatter og avgifter	169,2	196,1	196,2	-0,1
1.2 Andre petroleumsinntekter	137,1	152,2	152,2	0,0
2 Inntekter utenom petroleumsinntekter	556,3	585,6	572,1	13,5
2.1 Skatter og avgifter fra Fastlands- Norge.....	514,8	541,6	528,0	13,7
2.2 Andre inntekter.....	41,6	43,9	44,1	-0,2
Totale utgifter	649,0	676,8	669,4	7,3
1 Utgifter til petroleumsvirksomhet.....	23,0	20,4	20,4	0,0
2 Utgifter utenom petroleumsvirksomhet...	626,0	656,4	649,0	7,3
Overskudd på statsbudsjettet før over- føring til Statens petroleumsfond	213,6	257,1	251,1	6,1
- Netto kontantstrøm fra petroleums- virksomheten.....	283,2	327,9	328,0	-0,1
= Oljekorrigert overskudd.....	-69,6	-70,8	-77,0	6,2
+ Overført fra Statens petroleumsfond.....	69,6	70,8	77,0	-6,2
= Overskudd på statsbudsjettet	0,0	0,0	0,0	0,0
+ Netto avsatt i Statens petroleumsfond	213,6	257,1	251,1	6,1
+ Rente- og utbytteinntekter mv. i Statens petroleumsfond	40,9	59,3	54,0	5,3
= Samlet overskudd på statsbudsjettet og i Statens petroleumsfond	254,5	316,4	305,1	11,4
Memo:				
Strukturelt oljekorrigert overskudd.....	-62,3	-65,9	-65,9	0,0
Kapital i Statens petroleumsfond pr. 31.12. målt til markedsverdi	1312,2	1656,7	1669,7	-13,0

¹⁾ Anslag til Nasjonalbudsjettet 2006 (NB06) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006).

Kilde: Finansdepartementet.

Nøkkeltall for norsk økonomi

Aktiviteten i norsk økonomi er høy. Sysselsettingen øker, og arbeidsledigheten avtar. Lave renter og markert økning i inntekt og formue har bidratt til at husholdningenes etterspørsel har vært den viktigste drivkraften bak oppgangen. Etter hvert har også lønnsomheten i næringslivet bedret seg, og fastlandsinvesteringene har tatt seg opp. Kraftig vekst i oljeinvesteringene og god utvikling i internasjonal økonomi har gitt ytterligere impulser til vekst i fastlandsøkonomien og bidratt til at oppgangen i norsk økonomi gradvis er blitt bredere basert.

Veksten i norsk økonomi ventes å fortsette i 2006, og for tredje år på rad ligge over sitt historiske gjennomsnitt. Ordresituasjonen i industrien så vel som i bygg- og anleggsbransjen er gunstig, og industrilederne vurderer utsiktene framover som gode. Høy prisvekst på norske eksportvarer har bidratt til god lønnsomhet i fastlandsbedriftene. Sammen med høyere kapasitetsutnyttning peker dette mot videre oppgang i fastlandsinvesteringene. Usikkerheten for deler av det konkurranseutsatte næringslivet har likevel økt, bl.a. som følge av styrkingen av kronen gjennom det siste året og den svakere utviklingen i Europa.

Samlet sett ventes *BNP for Fastlands-Norge* å øke med 3,6 prosent i 2005 og 2,5 prosent i 2006. Om lag halvparten av forskjellen i veksttakt for i år og neste år kan føres tilbake til høy elektrisitetsproduksjon i år pga. stor nedbør og en forventet normalisering av elektrisitetsproduksjonen neste år. Avdempingen av veksten i 2006 må ellers ses i sammenheng med at oljeinvesteringene ventes å flate ut etter svært sterk vekst de siste årene. Dessuten vil en gradvis oppgang i rentenivået, i tråd med forventningene i rentemarkedet, i noen grad dempe veksten i det private forbruket. Boliginvesteringene vil trolig flate ut på dagens høye nivå. Rentenivået er likevel fortsatt lavt, og oppgang i sysselsettingen sammen med reallønnsvekst peker i retning av fortsatt vekst i husholdningenes etterspørsel.

Oljeprisen lå på nesten 390 kroner pr. fat ved utgangen av oktober i år. Det er vel 40 kroner lavere enn toppnoteringen i august, men om lag 130 kroner pr. fat over nivået ved inngangen til 2005. Det er lagt til grunn en gjennomsnittlig oljepris på 350 kroner pr. fat både i år og neste år.

De seneste AKU-tallene tyder på at *sysselsettingsveksten* er i ferd med å tilta. Aetats bedriftsundersøkelse peker i samme retning. Den høye aktiviteten i norsk økonomi ventes å gi en sysselsettingsvekst på 12 000 personer i 2005, svarende til 0,5 prosent og på 22 000 personer i 2006, svarende til 1,0 prosent. I Nasjonalbudsjettet 2006 ble det anslått en sysselsettingsvekst på 18 000 personer neste år, eller 0,8 prosent. Endringen i sysselsettingsanslaget må bl.a. ses i sammenheng med at det nå legges til grunn sterkere vekst i kommunesektorens inntekter. *AKU-ledigheten* anslås til 4,1 prosent, og den registrerte ledigheten til 3,5 prosent regnet som gjennomsnitt for året. Anslagene innebærer at arbeidsledigheten reduseres betydelig gjennom neste år. Så langt i denne oppgangsperioden er det ikke observert klare tegn til mangel på arbeidskraft, med mulig unntak for bygge- og anleggssektoren. Med den sterke sysselsettingsveksten som legges til grunn for neste år nærmer vi oss imidlertid et nivå på aktiviteten i økonomien som i tidligere oppgangsperioder har gitt økt press.

Hovedtall for norsk økonomi. Prosentvis endring fra året før¹⁾

	Mrd. kroner			
	2004	2004	2005	2006
<i>Faste priser:</i>				
Privat konsum	756,1	4,4	3,7	3,1
Offentlig konsum	371,4	2,3	2,3	1,9
Bruttoinvesteringer i fast kapital i alt.....	304,4	9,1	9,0	2,7
Oljeutvinning og rørtransport ²⁾	72,9	12,3	20,0	0,0
Utenriks sjøfart	3,2	69,0	8,1	2,2
Bedrifter i Fastlands-Norge	116,2	6,0	4,3	6,0
Industri og bergverk.....	20,0	5,2	5,4	7,9
Boliger	62,7	12,3	13,5	0,9
Offentlig forvaltning.....	48,4	-0,6	-1,1	1,6
Etterspørsel fra Fastlands-Norge ³⁾	1354,8	4,1	3,6	2,9
Eksport	736,6	0,9	-0,1	2,7
Herav:				
Råolje og naturgass	335,9	-0,5	-3,2	1,3
Tradisjonelle varer.....	209,9	3,0	3,9	3,6
Import	498,5	9,1	6,8	4,5
Herav:				
Tradisjonelle varer.....	322,9	11,0	7,4	5,1
Bruttonasjonalprodukt	1688,0	2,9	2,5	2,1
Bruttonasjonalprodukt for Fastlands-Norge	1306,6	3,5	3,6	2,5
<i>Memo:</i>				
Sysselsetting, personer	0,2	0,5	1,0
Konsumprisindeksen	0,4	1½	1¾
Konsumprisindeksen justert for avgiftsendringer og utenom energipriser (KPI-JAE)		0,3	1	1½
Årslønn		3,5	3¼	3½
Driftsbalanse overfor utlandet (pst. av BNP).....	..	13,5	16,0	15,3
Husholdningenes sparerate, prosent av disponibel inntekt	10,3	10,9	4,7
Arbeidsledighetsprosent (AKU)	4,5	4,6	4,1

1) Beregnet i faste 2002-priser.

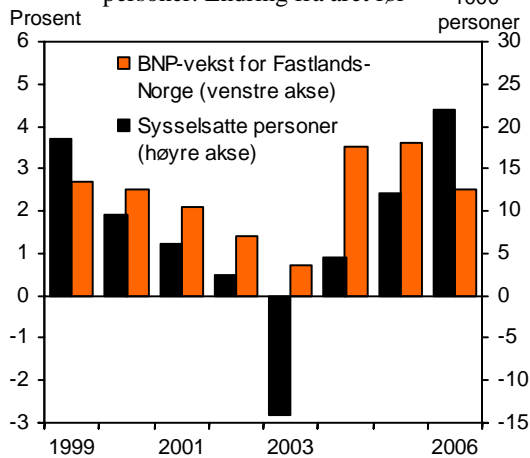
2) Inkluderer ikke tjenester.

3) Eksklusive lagerendring.

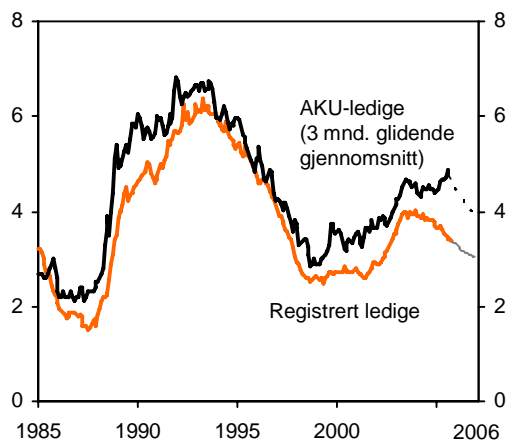
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

Hovedtrekk i norsk økonomi

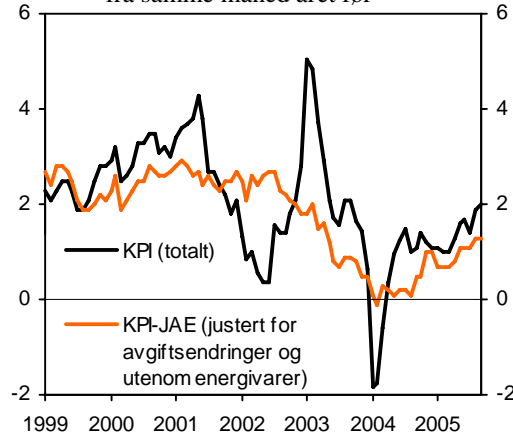
Figur A. BNP for Fastlands-Norge og sysselsatte personer. Endring fra året før 1000 personer

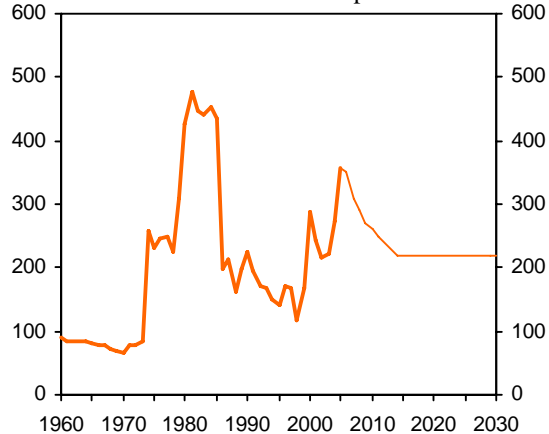
Figur B. Arbeidsledighet. Prosent av arbeidsstyrken

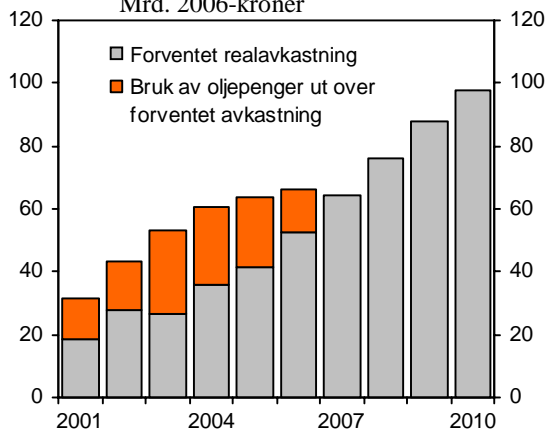
Figur C. Konsumpriser. Prosentvis endring fra samme måned året før

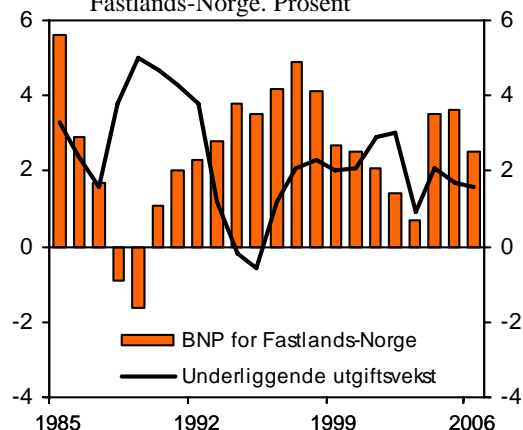
Figur D. Råoljepris. 2006-kroner pr. fat. Oljeprisen er deflatert med konsumprisindeksen i USA

Figur E. Realavkastning av Statens petroleumsfond og strukturelt underskudd. Mrd. 2006-kroner

Figur F. Statsbudsjettets reelle, underliggende utgiftsvekst og vekst i BNP for Fastlands-Norge. Prosent

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Aetat, EcoWin og Finansdepartementet.

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Pressemelding

Nr.: 85/2005
 Dato: 10.11.05
 Kontaktpersoner: Runar Malkenes, telefon 22 24 41 09 / mobil 95 21 42 83
 Hans Henrik Scheel, telefon 22 24 45 52 / mobil 91 35 32 85

Regjeringens forslag til skatte- og avgiftsopplegg for 2006

Regjeringens skatte- og avgiftsforslag innebærer at skattenivået økes reelt sett med om lag 3 milliarder kroner sammenliknet med 2005. Hovedtrekkene i skattereformen følges opp. Det gir stabile og forutsigbare rammebetingelser for næringsvirksomhet og vil bidra til å trygge velferden. Forslaget har gode fordelingsvirkninger, blant annet som følge av økt skatt på formue, arv og aksjeinntekter.

Skattenivået tilbake mot 2004-nivå

Regjeringen varslet i Soria Moria-erklæringen at den i kommende stortingsperiode vil videreføre det samlede skatte- og avgiftsnivået fra 2004. Dette gir rom for å øke skatte- og avgiftsnivået med om lag 5 milliarder kroner fra 2005. Regjeringen legger opp til at hoveddelen av denne økningen, 3 milliarder kroner, gjennomføres i 2006. Av dette bokføres 2,2 milliarder kroner på budsjettet for 2006. Sammenliknet med forslaget fra forrige regjering, øker Regjeringen skatter og avgifter med 6,4 milliarder kroner bokført og 9,7 milliarder kroner påløpt.

Skattereformen

Regjeringen følger opp reformen av inntektsbeskatningen. Det bidrar til økt skattemessig likebehandling, reduserer mulighetene for tilpasninger og omgørelser og gir bedre ressursbruk. De som har sluppet unna med lav skatt ved å tilpasse seg delingsmodellen, må nå betale skatt på linje med andre lønnstakere. Høyeste marginalsatt på lønnsinntekt blir 54,3 prosent (inkludert arbeidsgiveravgift), mens marginalsatten på aksjeinntekter økes fra 28 prosent til vel 48 prosent (skjermingsmetoden) Forslaget er i store trekk i tråd med Bondevik II-regjeringens forslag, og de sentrale delene av skattereformen vil dermed være basert på et bredt

politisk flertall. Regjeringen mener det er svært viktig for å sikre stabile og forutsigbare rammebetingelser for næringsvirksomhet i Norge.

Bedre fordeling

Regjeringens forslag gir en betydelig bedre fordeling enn gjeldende regler og Bondevik II-regjeringens forslag. Innføringen av utbytteskatt og økt skatt på formue og arv vil sikre dette. Personer med en bruttoinntekt under 1 million kroner vil i gjennomsnitt få uendret skatt eller en relativt moderat skattelettelse i forhold til 2005. Personer med mer enn 1 million kroner i bruttoinntekt vil derimot i gjennomsnitt få en skatteskjerpelse på over 40 000 kroner.

De viktigste delene av fordelingspolitikken er likevel knyttet til utgiftssiden av statsbudsjettet. Økningen i skatter og avgifter gir grunnlag for å finansiere offentlige utgifter som bidrar til økt velferd for brede grupper.

Skatt på arbeid

Regjeringen foreslår å redusere lettelsene i toppskatten og minstefradraget med 3,6 milliarder kroner sammenliknet med forslaget fra regjeringen Bondevik II. De med lavere inntekter vil få en større andel av lettelsene i minstefradraget enn med Bondevik II-regjeringens forslag.

Satsen i trinn 1 i toppskatten reduseres fra 12 prosent i 2005 til 9 prosent i 2006. Innslagspunktet i toppskattens trinn 1 settes til 394 000 kroner, tilsvarende lønnsjustering for skatteklasse 1. Innslagspunktet i trinn 2 reduseres til 750 000 kroner. Satsen i minstefradraget i lønn økes til 34 prosent, og øvre grense økes til 61 100 kroner.

Skatt på formue og arv

Regjeringen legger vekt på at formuesskatten skal spille en sentral rolle i fordelingspolitikken. Regjeringen følger ikke opp Bondevik II-regjeringens forslag om lettelser i skatt på formue, men foreslår å øke formuesskatten med 260 millioner kroner. Formuesskatten gis imidlertid en mer sosial profil enn i dag. Verdsettelsesrabatten på aksjer, grunnfondsbevis og andeler i verdipapirfond reduseres fra 35 prosent til 20 prosent, og ligningsverdiene på bolig, fritidseiendom og annen fast eiendom økes med 25 prosent, slik at det blir større samsvar med markedsverdier. Samtidig økes innslagspunktet til 200 000 kroner, som er 10 000 kroner mer enn i Bondevik II-regjeringen foreslo. Forslaget om å oppheve klasse 2 i formuesskatten beholdes, slik at ektefeller får to bunnfradrag.

De forrige regjeringens forslag om å øke innslagspunktene i arveavgiften reverseres. Det øker provenyet med 680 millioner kroner. Regjeringen opprettholder forslaget om å innføre betalingsutsettelse for arveavgift i familieeide bedrifter. Det foreslås dessuten å likestille samboere og gifte når det gjelder arveavgiftsfritak, ved å innføre fritak for avgift på arv fra samboer når samboerforholdet har vart minst to år.

Utvidelse av skattegrunnlag

Brede skattegrunnlag er god fordelingspolitikk og bidrar til mer effektiv ressursbruk. Bare personer med skattepliktig inntekt kan dra nytte av fradragsordninger i skattesystemet, og høyinntektsgrupper har normalt de største fradragene og mottar mest naturlytelser. Skattesystemet bør innrettes slik at all avlønning skattlegges likt, uavhengig av om den ytes i form av kontanter (lønn) eller naturlytelser.

Regjeringen følger opp Bondevik II-regjeringens forslag om å endre skattleggingen av telefon betalt av arbeidsgiver, innstramming i hjemme-PC-ordningen og oppheving av skattefritak for fri kost for ansatte på kontinentalsokkelen og hyretillegg. Derimot vil Regjeringen trekke tilbake forslag som snevrer inn skattegrunnlaget. Det gjelder forslaget om å øke maksimumsbeløpet for gaver til frivillige organisasjoner og å innlemme politiske partier i ordningen, samt forslaget om å øke årlig grense for sparing i BSU-ordningen.

Regjeringen foreslår i tillegg enkelte andre grunnlagsutvidelser. Det innføres økt skatt på arbeidsgivers dekning av utgifter til arbeidstøy som er egnet til privat bruk, men skattefritaket for fri uniform og annet spesielt arbeidstøy (verne- og vareklær) videreføres. Det foreslås videre å fjerne skattefritaket for fordelene av arbeidsgivers dekning av behandlingsforsikringer og sykdomsutgifter.

Forslagene om grunnlagsutvidelse vil samlet sett øke provenyet i 2006 med om lag 1,4 milliard kroner.

Næringsbeskatningen

Næringsbeskatningen strammes inn med om lag 1,9 milliarder kroner sammenlignet med Bondevik II-regjeringens forslag. Mesteparten av innstrammingen (1,65 milliarder kroner) er knyttet til å reversere forslaget om å øke avskrivningssatsen på maskiner til 25 prosent.

Regjeringen foreslår dessuten å:

- redusere lønnsfradraget for enkeltpersonforetak med 5 prosentpoeng til 15 prosent.
- knytte skjermingsrenten i skjermingsmetoden til 3-måneders statskasseveksler i stedet for til 5-årig statsobligasjonsrente.
- øke øvre grense i jordbruksfradraget med 10 000 kroner til 71 500 kroner.
- Utsette omleggingen av merverdiavgift på overnatting til 1. september slik at bedriftene får tid til å omstille seg.

Regjeringen beholder følgende forslag fra Bondevik II-regjeringen:

- Endring av rederiskatteordningen i tråd med nytt EØS-regelverk.
- Endring i skattereglene ved innløsning av festet tomt m.m.
- Oppheving av begrensinger i reglene for underskuddfradrag.
- Innføring av fradragsrett for aksjeeierkostnader med virkning fra 1. januar 2005.

Avgifter

Regjeringen foreslår innstramminger i avgifter på til sammen 1,3 milliarder kroner sammenlignet med Bondevik II-regjeringens forslag:

- Årsavgiften for mopeder, traktorer og veterankjøretøy økes fra 185 til 365 kroner pr. kjøretøy
- Det innføres engangsavgift på lastebiler med tillatt totalvekt mellom 3,5 og 7,5 tonn som tilsvarer 20 prosent av avgiften på personbiler
- Årsavgiften for laste- og trekkbiler med tillatt totalvekt under 7,5 tonn økes fra 1815 til 2865 kroner pr. kjøretøy
- Grunnavgiften på engangsemballasje beholdes som varslet i Soria Moria-erklæringen, og avgiften gjeninnføres også på plastflasker
- Forslaget om å avvike særavgiften på sjokolade- og sukkerverer fra 1. desember 2006 trekkes tilbake
- Avgiften på alkoholfrie drikkevarer beholdes som i dag.

Regjeringen vil arbeide videre med økt bruk av miljøavgifter i 2007-budsjettet. Vi utreder blant annet en NOx-avgift for å sikre at Norge oppfyller sine forpliktelser etter Gøteborg - protokollen og tar sikte på å endre bilavgiftene i mer miljøvennlig retning i 2007-budsjettet.

Andre endringer

Regjeringen foreslår å:

- Øke fradraget for fagforeningskontingent med 450 kroner til 2250 kroner.
- Det innføres et midlertidig unntak fra uttaksbeskatning for gaver fra næringsdrivende til frivillige organisasjoner i forbindelse med jordskjelvkatastrofen i Asia.

Forslagene innebærer en lettelse på 115 mill. kroner.

Regjeringen foreslår å opprettholde Bondevik II-regjeringens forslag om å:

- Endre standardfradrag m.m.. for personer fra andre EØS-land
- Øke merverdiavgiftssatsen på matvarer fra 11 til 13 prosent
- Øke lav sats i merverdiavgiftssystemet fra 7 til 8 prosent
- Innføre merverdiavgift på teletjenester i utlandet
- Unnta dansetilstelninger fra merverdiavgift

Tabell 1 viser anslåtte provenyendringer i skatte- og avgiftsopplegget fra 2005 til 2006, mens tabell 2 viser anslåtte provenyendringer i skatte- og avgiftsopplegget for 2006 regnet i forhold til Bondevik II-regjeringens forslag.

Tabell 1 Anslåtte provenyendringer i skatte- og avgiftsopplegget fra 2005 til 2006 . Mill. kroner

	Påløpt	Bokført
1. Skatt på arbeid	-5 405	-3 620
Redusere toppskatten	-3 285	-2 625
Øke minstefradraget.....	-1 240	-995
Fjerne ekstra arbeidsgiveravgift på lønnsinntekter over 16 G.....	-880	0
2. Skatt på formue og arv	250	210
Endringer i formuesskatten	260	210
Innføre betalingsutsettelse for arveavgift i familiebedrifter. Innføre fritak for avgift på arv fra samboer når samboerforholdet har vært minst to år	-10	0
3. Utvidelse av skattegrunnlag	1 375	1 175
Endre skatteregler for arbeidsgivers dekning av utgifter til telekommunikasjon	940	755
Stramme inn hjemme-PC-ordningen.....	160	200
Oppheve skattefritak for fri kost for ansatte på sokkelen og hyretillegg ¹	225	180
Øke skatt på arbeidsgivers dekning av utgifter til arbeidstøy som er egnet til privat bruk....	25	20
Fjerne skattefritak for fordelene av arbeidsgivers dekning av behandlingsforsikringer og sykdomsutgifter	25	20
4. Næringsbeskatningen	4 065	3 370
Endre rederiskatteordningen i tråd med nytt EØS-regelverk	100	0
Endre skattereglene ved innløsning av festet tomt m.m.	-10	-25
Redusere lønnsfradraget for enkeltpersonforetak med 5 prosentpoeng til 15 pst.....	40	40
Knytte skjermingsrente i skjermingsmetoden til 3-måneders statskasseveksler.....	265	225
Vedtatt skjerpet beskatning av eieravkastning (skjermingsmetoden)	3 750	3 250
Vedtatt kildebeskatning med skjerming for pers. aksjonærer i EØS.....	10	10
Oppheve begrensninger i reglene for underskuddsfradrag	-55	0
Innføre fradragrett for aksjeeiekostnader med virkning fra 1. januar 2005.....	0	-100
Øke øvre grense i jordbruksfradraget med 10 000 kroner til 71 500 kroner.....	-35	-30
5. Andre endringer i skatt	205	155
Innføre midlertidig unntak for 2005 fra uttaksbeskatning for gaver fra næringsdrivende til frivillige organisasjoner ifm. jordskjelvkatastrofen i Asia	0	-10
Øke fradraget for fagforeningskontingent med 450 kroner til 2250 kroner	-115	-90
Endre standardfradrag m.m. for personer fra andre EØS-land	90	70
Nominell videreføring inkl. samspillseffekter mv.	230	185
6. Merverdiavgiften	1 551	1 312
Øke mva-sats på matvarer fra 11 til 13 pst.	1 250	1 040
Øke lav sats i mva-systemet fra 7 til 8 pst.	220	185
Ta overnattingstjenester inn i mva-systemet fra 1. september 2006	-65	-35
Innføre mva på teletjenester i utlandet.....	150	125
Unnta dansetilstelninger for merverdiavgift.....	-4	-3
7. Miljøavgifter	528	483
Oppheve redusert avgiftssats på CO ₂ og SO ₂	230	210
Miljødifferensiere årsavgift for kjøretøy mellom 7,5 og 12 tonn.....	3	3
Utvide grunnlaget for miljøavgiften på drikkevareemballasje	295	270
8. Avgifter på kjøretøy	425	395
Øke årsavgiften for mopeder, traktorer og veterankjøretøy til 365 kroner	85	85
Innføre engangsavgift på lastebiler med tillatt totalvekt mellom 3,5 og 7,5 tonn.....	300	270
Øke årsavgiften for laste- og trekkbiler med tillatt totalvekt under 7,5 tonn.....	40	40
9. Andre avgiftsendringer	60	55
Gjeninnføre grunnavgiften på engangsemballasje for PET-flasker	60	55
10. Tidligere vedtak	-30	-1 370
Avvikle kildeskatt for personlige aksjonærer i EØS.....	0	-10
Vedtak i forbindelse med Nasjonalbudsjettet 2005.....	0	-1 196
Vedtak i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2005	-30	-164

Samlet provenyvirkning i 2006..... 3 024 2 165

¹Når det tas hensyn utgiftsøkning til nettolønnsordningen, anslått til om lag 40 mill. kroner bokført i 2006, blir netto bokført provenyvirkning av disse innstrammingerne om lag 140 mill. kroner i 2006.

²Anslaget er fratrukket bortfall av toppskatt og trygdeavgift fra aktive eiere med 1 mrd. kroner påløpt i forbindelse med at delingsmodellen fjernes.

Kilde: Finansdepartementet.

Tabell 2 Anslåtte provenyendringer i skatte- og avgiftsopplegget for 2006 regnet i forhold til Bondevik II-regjeringens forslag. Mill. kroner

	Påløpt	Bokført
1. Skatt på arbeid.....	3 585	2 870
Øke satsen i toppskattens trinn 1 til 9 pst. Redusere innslagspunktene i toppskatten til 394 000 kroner i trinn 1 og 750 000 kroner i trinn 2.....	2 305	1 845
Øke satsen i minstefradraget til 34 pst. og redusere øvre grense til 61 100 kroner	1 280	1 025
2. Skatt på formue og arv.....	2 870	1 750
Reversere forslaget om satsreduksjon i formuesskatten og øke innslagspunktet til 200 000 kroner. Øke ligningsverdier for bolig, fast eiendom m.m. med 25 pst. og redusere rabatten for aksjer m.m. til 20 pst. av markedsverdi.....	2 190	1 750
Reversere forslaget om å doble innslagspunktene i arveavgiften. ¹ Innføre fritak for avgift på arv fra samboer når samboerforholdet har vært minst to år.....	680	0
3. Utvidelse av skattegrunnlag.....	145	115
Øke skatt på arbeidsgivers dekning av utgifter til arbeidstøy som er egnet til privat bruk	25	20
Fjerne skattefritak for fordelene av arbeidsgivers dekning av behandlingforsikringer og sykdomsutgifter	25	20
Reversere forslaget om å øke maksimumsbeløpet for gaver til frivillige organisasjoner og å innlemme politiske partier i ordningen.....	25	20
Reversere forslaget om å øke årlig grense for sparing i BSU-ordningen	70	55
4. Næringsbeskatningen.....	1 920	595
Reversere forslaget om å øke avskrivningssatsen for maskiner til 25 pst. ²	1 650	360
Redusere lønnsfradraget for enkeltpersonforetak med 5 prosentpoeng til 15 pst.	40	40
Knytte skjermingsrente i skjermingsmetoden til 3-måneders statskasseveksler	265	225
Øke øvre grense i jordbruksfradraget med 10 000 kroner til 71 500 kroner	-35	-30
5. Andre endringer i skatt.....	-115	-100
Innføre midlertidig unntak for 2005 fra uttaksbeskatning for gaver fra næringsdrivende til frivillige organisasjoner ifm. jordskjelvkatastrofen i Asia	0	-10
Øke fradraget for fagforeningskontingent med 450 kroner til 2250 kroner	-115	-90
6. Merverdiavgiften.....	135	135
Utsette innføring av mva. på overnattingstjenester til 1. september 2006	135	135
7. Avgifter på kjøretøy.....	425	395
Øke årsavgiften for mopeder, traktorer og veterankjøretøy til 365 kroner	85	85
Innføre engangsavgift på lastebiler med tillatt totalvekt mellom 3,5 og 7,5 tonn.....	300	270
Øke årsavgiften for laste- og trekkbiler med tillatt totalvekt under 7,5 tonn.....	40	40
8. Andre avgiftsendringer.....	745	595
Reversere forslaget om å avvikle grunnavgiften på engangsemballasje, samt gjeninnføre avgiften på PET-flasker.....	430	395
Reversere forslaget om å avvikle sjokoladeavgiften ³	95	0
Avgiften på alkoholfrie drikkevarer beholdes som i dag.....	220	200
Samlet provenyvirkning i 2006 i forhold til Bondevik II-regjeringens forslag .	9 710	6 355
Samlet provenyvirkning av Bondevik II-regjeringens forslag regnet i forhold til referansesystemet for 2006.....	-6 686	-4 190
Samlet provenyvirkning i 2006 i forhold til referansesystemet for 2006.....	3 024	2 165

¹ Bondevik II-regjeringen sitt forslag innebærer et bokført provenytnap i 2007 på 680 mill. kroner.

² Bondevik II-regjeringen sitt forslag innebærer et bokført provenytnap i 2007 på 1290 mill. kroner.

³ Bondevik II-regjeringen sitt forslag innebærer et provenytnap i 2007 på 1020 mill. kroner påløpt og 115 mill. kroner bokført.

Kilde: Finansdepartementet.

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Pressemelding

Nr.: 86/2005
Dato: 10.11.05
Kontaktpersoner: Bjørn Berre, telefon 22 24 42 09 / Frank Vatne, telefon 22 24 41 31,
mobil 91 33 57 02

Skattemessige tilpasninger til endringer i regnskapsloven

Regjeringen foreslår at *realisasjonsprinsippet* innføres som hovedregel for tidfesting av inntekter og utgifter for *alle regnskapspliktige foretak*, og ikke bare for dem som har begrenset regnskapsplikt slik regelen er i dag.

Stortinget vedtok den 10. desember 2004 at regnskapspliktige foretak kan velge mellom å avlegge foretaksregnskap etter internasjonale standarder (IFRS) eller etter norsk regnskapsstandard. Det er forutsatt at dette skal gjelde fra og med regnskapsåret 2005.

Dagens tidfestingsregel for regnskapspliktige kobler skattereglene til regnskapsreglene og gjør at valg av regnskapsstandard vil kunne påvirke beskatningen. For at valgdgangen ikke skal få skattemessige konsekvenser, er det nødvendig å innføre skattemessige nøytraliseringstiltak.

På denne bakgrunn foreslår Regjeringen at *realisasjonsprinsippet* innføres som hovedregel for tidfesting av inntekter og utgifter for *alle regnskapspliktige foretak*, og ikke bare for dem som har begrenset regnskapsplikt slik regelen er i dag. I stor utstrekning vil imidlertid innføring av realisasjonsprinsippet innebære en videreføring av gjeldende rett også for dem med full regnskapsplikt. Dette skyldes at dagens regelverk inneholder en rekke unntaksbestemmelser som er basert på realisasjonsprinsippet.

Realisasjonsprinsippet innebærer at inntekter beskattes det året skattyter får en ubetinget rett til ytelsen, dersom fordelene innvinnes fra andre. Utgifter kommer til fradrag når det oppstår en ubetinget forpliktelse for skattyter til å dekke eller innfri kostnaden.

Etter forslaget skal endringen tre i kraft fra inntektsåret 2005. Lovendringen antas å ha beskjedne provenyvirkinger.

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Pressemelding

Nr.: 87/2005
 Dato: 10.11.05
 Kontaktpersoner: Bjørn Berre, telefon 22 24 42 09 / Frank Vatne, telefon 22 24 41 31,
 mobil 91 33 57 02

Endring i overgangsregel E – arveavgiftsgrunnlaget for vederlagsaksjer overdratt i 2005

Departementet foreslår endrede regler for beregning av arveavgiftsgrunnlaget ved overdragelse av aksjer i 2005 i selskap som har mottatt aksjer eller andeler etter reglene i overgangsregel E. Endringene vil tre i kraft fra i dag 10. november og gjelde ut 2005. Forslaget innebærer en tetting av et utilsiktet arveavgiftshull.

Overgangsregel E til fritaksmetoden, innebærer at en personlig aksjonær i 2005 kan plassere sine aksjer i et eksisterende eller nystiftet holdingselskap uten gevinstbeskatning. En utilsiktet konsekvens av denne overgangsregelen er imidlertid at verdien av de overførte aksjene blir betydelig redusert eller satt til null ved beregningen av arveavgiftsverdien av holdingselskapsaksjene, dersom disse aksjene overdras ved arv og gave i 2005. Den utilsiktede konsekvensen oppstår ikke hvis overdragelsen skjer i 2006 eller senere.

Departementet foreslår på denne bakgrunn en lovregel om at en ved beregningen av arveavgiftsverdien av holdingselskapsaksjene også skal ta med vanlig verdi av de aksjer som er plassert i holdingselskapet som om disse hadde blitt overdratt direkte til den arveavgiftspliktige (tillagt eventuelt kontantvederlag hvis holdingselskapet er nystiftet). Lovendringsforslaget gjelder for overdragelser fra 10. november og ut 2005. For nærmere omtale av forslaget vises det til Ot. prp. nr. 26 (2005-2006) Om lov om endringer i skatte- og avgiftslovgivningen (endret skatte- og avgiftsopplegg 2006 mv.) avsnitt 7.1.